

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Honore, Dignis Vel Indignis, Jvste Vel Inivste, Deo
Semper Jvstissimo, Dato, Negato, Violato**

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 5. Senibus, tamquam Patribus, aut Præceptoribus, aut Magistratui,
honorem deberi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48689)

gentiam, totam insequentem noctem, licet magna fame pressus, abstinnit. Audiant hoc discipuli illi, quos nulla Magistri autoritas è ganeis potest abstrahere, neque à comestationibus & poculis absterrere. Præceptor, quemadmodum obedientiâ honoratur; ita peruicaciâ discipuli contemnitur; atque vt, illo absente, puerum insolescere leuioris est culpæ, ita iam iam illo imminente, vel præsentem, idem facere, est superbæ mentis & indomitæ argumentum. Quidam etsi mali, tamé oculos adhuc magistri verentur, gnari scilicet dextrum pedem in calceo, sinistrum in pelui ponere; qui nondum omnino perierunt, quia illis saltem pudor non perijt. Quæ autem etiam podoniptrum non admittunt, vtroq; pede manent inquinati.

§. V.

Senibus, tamquam Patribus, aut Præceptoribus, aut magistratui, honorem deberi.

3. Honor debetur senectuti. Si enim parentes, si præceptores sunt honorandi, meritò & senes honorantur, qui sunt instar parentum, atque instar præceptorum. Parentum instar esse, ostendit modus loquendi, quo seniores à iunioribus, ac rursus iuniores à senioribus vel *Patres*, vel *Filij* ap-

pellantur; & apud Romanos, senatores
Patres conscripti solebant nominari. De Es-
 senis Philo ait: *Reuerentia erga seniores & cu-
 ra talis est, qualis esse potest Germanorum libe-
 rorum erga parentes.* Apud Plutarchum Te-
 leclus rogatus, quare Spartani iuniores se-
 nioribus assurgerent? respondit: *Eò id fieri,
 ut assueti hoc honoris deferre alienis, tantò ma-
 gis venerentur parentes.* Esse autem instar
 Præceptorum senes, experientia & pruden-
 tia multis annis comparata docet; *corona se-
 num multa peritia.* itemque: *Non te praterat
 narratio seniorum: ipsi enim didicerunt à patri-
 bus suis: quoniam ab ipsis discas intellectum, &
 in tempore necessitatis, dare responsum.* Itaque
 iuuenum est, gerere se coram senibus, tam-
 quam discipulos coram magistris. Et quia
 magistrorum est, docendo in cathedra sede-
 re, discipulorum verò eis astare, atque au-
 scultare, quemadmodum suprà vidimus à
 Theodosio iussos esse filios eius Arsenio astare;
 idcirco, ut Aristoteles vult, *omni seniori
 pro atate honor reddendus est, assurgendo, &
 sessione cedendo;* quod etiam fieri iussit Plato.
 Hunc honorem iisdem etiam tribuendum
 monet sapientia eorum, magistratu digna.
*In manu artificum opera laudabuntur, & prin-
 cepe*

Plutarch.
 in Lacon.

Eccli. 25.
 8.
 Eccli. 8.
 11.

Aristot.
 lib. 9.
 Ethic. c. 2.
 Plato di-
 al. de le-
 gibus.
 Eccli. 9.
 24.

ceps populi in sapientia sermonis sui, in sensu vero seniorum verbum. Consilium, ratio, sententia, constant in senibus, ait ille, qua nisi in illis essent, summum consilium maiores nostri non appellassent senatum. Nimirum, ut Ovidius canit,

Cic. lib.
de senect.

A senibus nomen vite senatus habet;
quemadmodum ἀπὸ τῶν γερόντων, apud Spartanos, γερουσία, quæ erat magistratus regi assidens. Et bene agitur in omni communitate, ubi seniores in consilium adhibentur; pessimè, ubi rex puer est, & pueros, aut iuvenes habet consultores, qui probatos maiorum mores ac consilia ignorant.

Ecclesi.
10. 16.

Luculentum exemplum est in diuinis litteris, istis iuuenum amatoribus, & rerum innovatoribus antiquarum (quasi illi parentibus suis rectius saperent) communitatumque optimarum euersoribus iterum, iterumque robustissima voce inculcandum, de rege Roboam, à quo populus petijt imminui iugum, quod ei imposuerat pater eius. *Inijt consilium rex Roboam cum senioribus, qui assistebant coram Salomone patre eius, cum adhuc vineret, & ait: Quod datis mihi consilium, ut respondeam populo huic? Qui dixerunt ei: Si hodie obedieris populo huic, & ser-*

3. Reg. 12.

6.

uieris,

uieris, & petitioni eorum cesseris, locutusque fueris ad eos verba lenia, erunt tibi serui cunctis diebus. Qui dereliquit consilium senum, quod dederant ei, & adhibuit adolescentes, qui nutriti fuerant cum eo, & assistebant illi. Horum consilium secutus auertit populum à se, & excitauit ingentem tempestatem, secessionemque; quæ facta non fuisset, si ille senes honorasset, qui apud omnes semper sapientes in honore fuerunt; immò naturæ monitu, apud omnes nationes. Est adolescentis, inquit Cicero, maiores natu vereri. Et Naso:

Cic. lib. I.
de offic.
Ouid. 5.
Fast.

*Magna fuit capitis quondam reuerentia
cani;*

Inq̄ suo pretio ruga senilis erat.

§. VI.

Varij modi, quibus senes possunt, ac solent honorari,

Honorabant autem illos modis varijs.

1. Ipsum nomen *Senioris* & *presbyteri* erat olim honorificum, quod & in sacra pagina licet obseruare. Nam & Abraham *seruum seniore* domus suæ, qui præerat omnibus, quæ habebat, inter præcipuos numerauit. Et cum funus duceret Ioseph patris sui Iacob, honoris ergo ierunt cum eo omnes senes domus Pharaonis, cunctique maiores natu terra *Aegypti*.

Gen. 24.
2.

Gen. 50.
7.